

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗

(สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง) พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

๕๕
ค.ร.ท. ๗/๒๔๗๖ (สามัญ)

๑. เรื่องร่างพระราชบัญญัติเก็บเงินอากรค่านาใน
ตำบลวังมหากกร ตำบลสายตำโพง และตำบลพนม
เศษท้องที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์
พุทธศักราช ๒๔๗๖ ๑๗๗-๑๘๐
๒. เรื่องร่างพระราชบัญญัติเก็บเงินรัชชูปการในตำบล
วังมหากกร ตำบลสายตำโพง และตำบลพนมเศษ
ท้องที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์
พุทธศักราช ๒๔๗๖ ๑๘๐-๑๘๓
๓. รายงานประธานกรรมการสำรวจและพิจารณา
พระราชกำหนดกฎหมายที่ออกในระหว่าง
ปี ๒๔๗๖ ๑๘๓-๑๘๖
๔. นายกรัฐมนตรีได้นอเรื่องพระราชบัญญัติว่าด้วย
กรรมนุญฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๖ และ
เรื่องพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงทะเล
และกรม พ.ศ. ๒๔๗๖ ๑๘๖-๒๑๘
๕. เรื่องนัดประชุมวิสามัญในวันจันทร์ที่ ๓๑ ๒๑๗
๖. เรื่องพระยาวิชัยราชสูมณต์ ดำริกขอตาออก
และซ่อมใหม่ ๒๑๘-๒๑๙
๗. รัฐบาลตอบคำถามของนายจรรยา ฌบางข้าง
เรื่องงบประมาณของสภามุแทนราษฎร ๒๑๙-๒๒๐
๘. พระยาประมอญวิชาพูด ทามรัฐบาลเรื่องเงิน
บำเหน็จบำนาญของเสมียนพนักงานข้าราชการชั้น
ราชบุรุษ ๒๒๐-๒๒๓

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗/๒๔๗๖ (สามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๑๐ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๕๓ นาย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า วันพฤหัสบดีที่จะต้องปรึกษา ๔ เรื่อง คือ

๑. รายงานประธานกรรมการสำรวจและพิจารณา กฎหมายกับ
ญัตติ ๓ เรื่องของนายกรัฐมนตรี.

๒. ร่างพระราชบัญญัติเก็บเงินอากรค่านาในตำบลวังมหากร ตำบล
สายลำโพง และตำบลพนมเค็ช ท้องที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์
พุทธศักราช ๒๔๗๖.

๓. ร่างพระราชบัญญัติเก็บเงิน รัชชูปการใน ตำบลวังมหากร
ตำบลสายลำโพง และตำบลพนมเค็ช ท้องที่อำเภอท่าตะโก จังหวัด
นครสวรรค์ พุทธศักราช ๒๔๗๖.

๔. ญัตติของพระยาประมวญวิชาพูด เรื่องขอให้ตั้งกรรมการ
พิจารณาการกระทำของพระยามโนปกรณนิติธาดา.

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ตามญัตติที่ได้เสนอไว้แล้วนั้น ขอเสนอ
ให้เปลี่ยนญัตติ ๒ คือ ร่างพระราชบัญญัติเก็บเงินอากรค่านาในตำบล

วังมหากกร คำบดสายดำโพง และ คำบดพนมเคษ ท้องที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ เป็นญัตติที่ ๑ ญัตติที่ ๓ คือ ร่างพระราชบัญญัติเก็บเงินรัชูปการ ในตำบลวังมหากกร คำบดสายดำโพงและคำบดพนมเคษ ท้องที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ เป็นญัตติที่ ๒ ส่วนญัตติที่ ๑ เดิม คือ รายงานประธานกรรมการสำรวจและพิจารณากฎหมายนั้นเปลี่ยนเป็นญัตติที่ ๓.

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามระเบียบวาระประชุม ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้เสนอขอเปลี่ยนแปลงลำดับใหม่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านแล้วขอให้ถึงคะแนนครบรับรอง สมาชิกทั้งหมดได้ลงมติเห็นชอบด้วย เป็นอันว่าที่ประชุมจะได้เริ่มประชุมตามญัตติที่ได้อ่างลำดับใหม่ อนึ่งเพื่อความสะดวกในการ อภิปราย ขอให้เปลี่ยนวาระ ที่ประชุม เป็นอนุกรรมการเต็มสภาฯ ด้วย

นายกรัฐมนตรี เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลังแต่งตั้งถึง ญัตติที่ ๑

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง แถลงว่า ญัตติที่ ๑ ซึ่งเปลี่ยนแปลงใหม่ คือ ร่างพระราชบัญญัติเก็บเงินอากรค่านาในตำบลวังมหากกร คำบดสายดำโพง และคำบดพนมเคษท้องที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ นี้ เป็นเรื่องเก่าที่เสนอมาก่อนแต่ติดค้างอยู่นาน มาบัดนี้เจ้าหน้าที่กำลังทำการสอบสวนอยู่ เพราะเวลาดำเนิน

พ้นมาหลายเดือน เพราะฉะนั้น โดยเหตุนี้จึงขอถอนญัตติก้นไปก่อน

นายกรัฐมนตรี รั้วรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ญัตติที่ ๓ นั้น เจ้าของขอถอนก้น
คืนไป เพราะฉะนั้นถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านแล้ว ขอให้ตั้งคณะมนตรี
ให้ถอนได้ ไม่มีผู้ใดคัด ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติอนุญาตให้ถอนได้.

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ต่อไปจะได้พิจารณาถึงญัตติที่ ๒
คือ ร่างพระราชบัญญัติเก็บเงินรัชูปการในตำบลวงษ์มหการ ตำบลสาย
ลำโพง และตำบลพนมเศษ ท้องที่อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์
พุทธศักราช ๒๔๗๖.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง แถลงว่ ร่างพระราชบัญญัติ
เก็บเงินรัชูปการที่เสนอนั้น ความจริงหาใช่เป็นการที่จะคิดเก็บเงินใหม่
ก็หาไม่ได้ ในท้องที่ที่เคยเก็บมานานแล้ว แต่ทำไมจึงต้องออกพระ
ราชบัญญัตินั้น ก็โดยที่ว่ เนื่องจากทางฝ่ายปกครองได้เปลี่ยน ยุบ และ
ตั้งตำบลขึ้นใหม่ ในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ๓ ตำบล ทาง
การกระทรวงพระคลังจึงได้ออกพระราชบัญญัติตาม แต่ก็คงดำเนินตาม
รูปเดิม และอัตราเงินรัชูปการก็เท่าเดิมที่เคยเก็บมานานแล้ว.

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ผู้ใดจะอภิปรายอะไรก็บ้าง ถ้า
ไม่มีใครอภิปรายหรือคัดค้านอย่างไรแล้วก็ขอให้ประชุม คณะมนตรีรั้ว
รองต่อไป ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ในที่สุดมีมติให้ทั้งหมดมีความเห็นชอบ

ด้วย และตั้งคะแนนมติให้นำร่างพระราชบัญญัติเก็บเงินรัฐูปการที่ได้
พิจารณาแล้ว ขนทุกเกล้า ๆ ถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศ
ใช้เป็นกฎหมายได้ตามรัฐธรรมนูญ.

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า บัดนี้จะได้พิจารณาถึงญัตติที่ ๓ คือ
รายงานประธานกรรมการสำรวจพิจารณากฎหมายกับญัตติที่ ๓ เรื่องของ
นายกรัฐมนตรีที่เสนอมานมา.

นายกรัฐมนตรี แถลงขอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร เข้ามาในที่
ประชุม เพื่อจะได้ทรงชี้แจง.

ประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จรจรณ ประธานกรรมการ ทรง
แถลงว่า ในฐานที่ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ ข้าพเจ้าไม่มีข้อความ
อื่นใดที่จะเพิ่มเติมในรายงานที่ได้แจกจ่ายไปยังสมาชิกแล้ว เพราะฉะนั้น
ทางดี ที่สุด เห็นว่า ทาง ฝ่ายรัฐบาล ควรจะ เสนอ ญัตติที่เดียว และในเมื่อ
ถ้ามีอภิปรายข้อสงสัยอย่างใดที่ประธานกรรมการจะต้องชี้แจงแล้ว ก็
จะได้ถูกต้องชี้แจง.

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่่า ในชั้นแรกก่อนที่จะดำเนินการปรึกษา
พิจารณาต่อไป ขอแก้ข้อความในญัตติที่ ๓ หมายเลข ๔ คือ ให้
ตัดข้อความว่า “ให้ผู้แทนตำบลมีความรู้และเขียนหนังสือไทยได้ และ”
ออก ให้คงเหลือไว้ว่า “ให้ผู้แทนราษฎรมีความรู้”

รเทียบชั้นประถมสามัญ” และในการที่แก้ไข^{๒๕} จะมอบให้หม่อมเจ้า
วรรณไวทยาภรทรงอธิบาย.

หม่อมเจ้าวรรณไวทยาภร วรรณ ทรงแถลงว่า ตามที่กรรมา
ธิการได้ตกลงไปนั้น ก็คือจะเลื่อนวิทยวุฒิของผู้แทนราษฎรเท่านั้น และ
ไม่ได้คิดจะเพิ่มวิทยวุฒิของผู้แทนตำบล คือตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ไม่
ได้บังคับให้ผู้แทนตำบลมีความรู้^{๒๕} อย่างไร และอันที่จริงก็ไม่จำเป็นเพราะว่า
ผู้แทนตำบลมีหน้าที่เพียงส่งคะแนนเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเท่านั้น เพราะฉะนั้น
จึงไม่มีความจำเป็นที่จะบังคับให้มีความรู้^{๒๕} แมแต่อ่านออกและเขียนได้ คือ
แปลว่าเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ส่วนผู้แทนราษฎรนั้น กรรมา
ธิการเห็นว่า จะให้มีวิทยวุฒิเพียงอ่านออกเขียนได้ยังไม่คงามและเพียงพอ
จึงขอให้มีความรู้หรือเทียบชั้นประถมสามัญ.

นายรัฐมนตรี กล่าว^{๒๕}ว่า ในญัตติเดียวกัน ข้อ ๕ บรรทัดแรก
ระหว่างคำว่า “ตำบลใน” กับ “จังหวัดหนึ่ง” ขอเติมคำว่า “จังหวัด
การปกครอง” อ่านได้ความว่า “ให้ผู้แทนตำบลในจังหวัดการปกครอง
จังหวัดหนึ่ง” และ^{๒๕} การที่เติม^{๒๕} ทงหม่อมเจ้าวรรณ ฯ จะทรงอธิบาย.

หม่อมเจ้าวรรณไวทยาภร วรรณ ทรงแถลงว่า การที่เติม^{๒๕} นี้ไม่
ได้แก้ข้อความประการใด เป็นแต่ให้ความชัดเจน^{๒๕} เพื่อมิให้กรมร่าง
กฎหมายในเมื่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไข^{๒๕} เข้าใจความผิดไปได้

นายรัฐมนตรี กล่าว^{๒๕}ว่า ข้อไป^{๒๕} นี้จะได้เสนอญัตติที่ ๓ อันเนื่อง
จากรายงานของประธานกรรมาธิการนั้น คือ ถ้าสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ

ได้พิจารณารายงานของกรรมาธิการ ดำรวจและพิจารณาพระราชกำหนด
กฎหมายที่จะออกในระหว่างที่ปิดสภา ฯ ฉบับลงวันที่ ๓๒ กรกฎาคม
พ.ศ. ๒๔๗๖ นั้นแล้ว รับรองตามคำแนะนำของกรรมาธิการ ว่าไม่มี
การแก้ไขในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังต่อไปนี้ ตามข้อ
ความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชกฤษฎีกาปิดสภาผู้
แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๗๖ คือ—

๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยการทำพินัยกรรม พ.ศ. ๒๔๗๕
๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ.
๒๔๗๕
๓. พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไม้ ที่ริมถนน
จักรวรรดิตอนถนนลำเพ็ง จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๗๕
๔. พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไม้ ที่ตรอก
อิศรานุกาพตำบลบ่อนเจ็ดว้นเฒ่า จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๗๕
๕. พระราชบัญญัติงบประมาณประจำพุทธศักราช ๒๔๗๖
๖. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พ.ศ. ๒๔๗๕
๗. พระราชบัญญัติภาษีการค้า พ.ศ. ๒๔๗๕
๘. พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไม้ ที่ตำบล
บางเมืองและตำบลท้ายบ้าน อำเภอสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
พ.ศ. ๒๔๗๖

๙. พระราชบัญญัติจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ อย่างอื่นเพื่อทำ
ถนนในจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๐. พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่าง
อื่นเพื่อตัดถนนค่อจากถนนเพลินจิตต์ จังหวัดพระนครไปถึงจังหวัดสมุทร
ปราการ พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๑. พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัดแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๒. พระราชบัญญัติขอเดอนแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๓. พระราชบัญญัติตัดพิศดเก็บเงินค่านา พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๔. พระราชบัญญัติตัดอัตรากำเก็บเงินอากรสวนใหญ่ พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๕. พระราชบัญญัติตัดอัตรากำเก็บเงินอากรสวนจาก พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๖. พระราชบัญญัติตัดอัตรากำเก็บเงินค่าที่สวนในมณฑลนครศรีธรรม
ราช พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๗. พระราชบัญญัติตัดอัตรากำเก็บเงินภาษีไร่ยาสูบ พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๘. พระราชบัญญัติตัดอัตรากำเก็บเงินภาษีต้นตาลโดนด พ.ศ. ๒๔๗๖

๑๙. พระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารเรือ พ.ศ. ๒๔๗๖

๒๐. พระราชบัญญัติ ยกเว้น การเก็บเงินอากรค่านาบางท้องที่ใน
มณฑลอุดรและมณฑลนครราชสีมา พ.ศ. ๒๔๗๖

๒๑. พระราชบัญญัติควบคุม การก่อสร้างในเขตค้เพลิงไหม้ที่
ตำบลระหว่างคลองโอง่าง กับถนนจักรวรรดิ จังหวัดพระนคร
พ.ศ. ๒๔๗๖

๒๒. พระราชบัญญัติว่าด้วยการขายที่ดินซึ่งเป็น สำนวนเดิม
ของแผ่นดิน ตำบลบ่อมบราบส์ครุพ่าย อำเภอสมัมพินของค์ จังหวัด
พระนคร พ.ศ. ๒๔๗๖

๒๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยการขายที่ดินซึ่งเป็น สำนวนเดิม
ของแผ่นดิน ตำบลตรอกเชียงกง อำเภอสมัมพินของค์ จังหวัดพระนคร
พ.ศ. ๒๔๗๖

๒๔. พระราชบัญญัติควบคุม การ ก่อสร้างในเขตคเพลิงใหม่ที่
ตำบลระหว่างถนนทรงสวัสดิ์กับคลองสมัมพินของค์ พ.ศ. ๒๔๗๖

๒๕. พระราชบัญญัติสหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๖ และ

๒๖. พระราชกฤษฎีกาให้ใช้ พระราชบัญญัติย้อนเดือน พ.ศ.
๒๔๗๖ ในจังหวัดชลบุรี

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ตามมติที่นายกรัฐมนตรได้เสนอ
มาตั้งรายชื่อพระราชบัญญัติที่อานมานัน จะมีสมาชิกอภิปรายอะไรบ้าง

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ตามที่จำได้ เมื่อครั้งก่อนบัต
สภา ฯ พระราชบัญญัติเลขที่ ๑๐ คือพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อ
ที่ดินและ อสังหาริมทรัพย์อื่น เพื่อ ตัด ถนน คือ จาก ถนน เพลินจิตต์
จังหวัดพระนคร ไปถึงจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๔๗๖ นั้น สภาฯ
ยังไม่อนุญาตให้ออกพระราชบัญญัติ และในการที่สภาไม่อนุญาตให้

ออกคราวนั้นเองจากมี ส มาชิกได้เสนอ ขึ้นมาว่า การที่จะออก
ประกาศพระราชบัญญัติข้อที่คนโดย ที่ยังไม่มีเงินนั้นทำความเดือดร้อน
ให้ราษฎร สภา ฯ เมื่อได้อภิปรายกันแล้ว ได้ลงมติให้คงไว้จนกว่า
จะมีเงิน ครั้นเมื่อสภา ฯ บัดแล้วรัฐบาลพระยามโน ฯ ได้ขอพระราช
ราชบัญญัติไป จึงอยากจะถามกรรมการว่าได้ปรึกษาพิจารณาเรื่อง
นั้นได้ คิดถึงนัยที่กล่าวมานหรือเปล่า

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรณ ประธานกรรมการ รับสั่ง
ว่า ในที่นี้กรรมการได้พิจารณาแต่ว่าการที่ออกพระราชบัญญัติเช่นนั้น
จะกระทบกระเทือนหรือตัดสิทธิของราษฎรหรือไม่ กรรมการเห็น
ว่าไม่เป็นการตัดสิทธิ แต่ที่ว่าสภา ฯ ได้ ลงมติไว้ ก่อนแล้วเช่นนั้น
ก็เป็นอุบายหาหนทาง

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าว
ว่า เรื่องนี้ได้เคยทักไว้เมื่อก่อนวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๖ และ
ที่ประชุมได้ลงมติให้รอไว้ก่อนจนกว่าจะมีเงิน เพราะเมื่อไม่มีเงินทำ
การก่อสร้าง หากจะไปจัดการออกพระราชบัญญัติแล้ว ก็ไม่มี
ประโยชน์นอกจากทำความเดือดร้อนให้ราษฎร.

นายมังกร สามเสน เสนอว่า พระราชบัญญัติฉบับนั้นหากจะ
ออกเป็นกฎหมายแล้ว อยากจะกราบเรียนให้ทำแผนผังเสียใหม่ เพราะ
ว่าถนนจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดสมุทรปราการนั้นควรจะทำเป็นว่า จัด

การซื้อที่ดินไว้กว้าง ๔ เส้นโดยตลอด เพื่อให้มีที่ปลูกตึกแถวและ
ห้องแถวข้างหน้าสุดเป็นของตนเอง ถ้าเมื่อผู้ใดต้องการซื้อขาย โดยวิธีนี้
รัฐบาลอาจจะได้เงินมากและไม่ต้องลงทุนในการก่อสร้างอย่างใด

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ในการที่พิจารณาอนุญาต
ว่ากรมการได้นักตั้งเรื่องนแฉงหรือยัง

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ รัชต์วงศ์ สมาชิกที่ถามเห็น
จะมีความเข้าใจผิดในอำนาจและหน้าที่ของกรมการ ในข้อที่ถามมา
นั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอำนาจฝ่ายบริหาร ซึ่งกรมการไม่มีอำนาจ
ที่จะพิจารณาถึง เพราะว่าการพิจารณาอำนาจเป็นคดี มีอำนาจที่จะ
พิจารณาแต่ในทางนิติบัญญัติว่า ถ้าบทกฎหมายใดที่ออกไปแล้วกระทบ
กระเทือน ถึง สิทธิของ ราษฎรและ ฎีกาฯ ซึ่ง กรมการ เห็น ว่าไม่เป็น
ธรรมแล้ว กรมการก็ย่อมทักท้วงและรายงานฎีกาฯ แต่เรื่องที่
พูดมานั้นเกี่ยวกับทางบริหาร ซึ่งไม่มีอำนาจจะพิจารณาถึงว่ามีเงิน
หรือไม่มีเงิน เพราะฉะนั้น ถ้ายังคิดใจสงสัยย่อมถามได้จากฝ่าย
รัฐบาลหรือเจ้ากระทรวง ไม่เกี่ยวกับกรมการ

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ ถามว่า เมื่อเช่นนั้นอยากจะเรียนถาม
นายกรัฐมนตรีนี่ว่ามีเงินพอแล้วหรือยัง

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า ตามเรื่องก็มีว่าเมื่อมีเงินแล้วจึงจะทำ
ก็แหละเมื่อรัฐบาลแก้ไขออกพระราชบัญญัติไปแล้วเช่นนั้น เขาก็คง
นึกแล้วว่าไม่มีเงิน มิฉะนั้นก็คงไม่ออกไป

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวหา เพื่ออยากจะให้รู้แน่ว่ามีเงินหรือไม่ จึงใคร่เรียนถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ในเรื่องนี้มีเงินหรือยัง หรือว่าถ้าออกไปแล้วจะทำให้ราษฎรเดือดร้อนเพียงใดหรือไม่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตอบว่า ข้าพเจ้าเพิ่งได้ข้างขึ้นไปบนกระโถกกระทรวงมหาดไทยไม่กี่วันเอง ไม่ทันได้มีโอกาสตอบล่วงหน้าเรื่องนั้น ถ้าต้องการร้ายละเอียดว่ามีเงินหรือไม่ จะได้ไปส่งข้อสงสัยก่อนแล้วจะแดงให้ทราบภายหลัง แต่ตามทางการแล้ว คิดว่าเพื่อความสะดอกควรจะออก เพราะการก่อสร้างนั้น ก็ได้ทำอยู่แต่ข้อทางนักคิดไปและทางโน้นก็คิดเข้ามา ควรจะให้เสร็จไป ถ้าจะปลัดยคาอากาศซึ่งอยู่ก็จะเปิดโอกาสให้คนไปซื้อที่ทางตักหน้าไว้ ซึ่งเป็นธรรมเนียมทำอยู่เสมอ ท่านเองเพิ่งเข้าไปรับหน้าที่จึงยังเรียนให้ทราบไม่ได้ว่ามีเงินหรือไม่ แต่เห็นว่าเป็นวิธีที่น่าจะได้รับอนุมัติ เพราะว่าเป็นทางสำหรับให้ความสะดวกไปมาติดต่อถึงกันได้ระหว่าง กรุงเทพฯ กับสมุทรปราการ ทั้งเส้นทางที่เชื่อมจังหวัดต่อจังหวัดตอนนั้น ตั้งแต่ทุกท่านจะปรารภมาอยู่ที่นั่นแล้วในเรื่องที่จะให้มีคมนาคม เชื่อมถึงกันได้ระหว่างเมืองกับเมือง

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวหา เรื่องถนนนั้นความจริงเห็นด้วยทุกอย่าง แต่ปัญหาอยู่ที่ว่า ที่ใดถึงกันมากก่อนครั้งกระโน้น ก็โดย

ที่รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเคยจนแจ้งว่า การที่คัดถนนไปนั้นถ้าหากไม่ทำไปจริงให้เสร็จไป แต่ไปเที่ยวตัดถนนไม่ของราษฎรทั้งได้เฉย ๆ แต่ก็เป็นการค้าเขตร้อน และข้าพเจ้าเองเป็นคน โต้เถียงกับ พระยาจำแค้น ถึงว่า มีเงินพอหรือยัง และพระยาจำแค้นก็ตอบไม่ได้ ครั้นมา บัดนี้ก็ได้ออกพระราชบัญญัติไปแล้ว จึงคิดว่าบางที่พระยามาน ๆ ก็คงจะทราบเรื่องนี้ที่กระมัง อันที่จริงนั้น สำหรับการทำถนนแล้วมีความเห็นชอบด้วย

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ความจริงถนนที่จะตัดจากเพนียดิจิตไปปากน้ำ ในคราวที่ได้อภิปรายกันที่แล้วมาในครั้งกระโน้น รัฐมนตรีทำการ แทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมเคยจน เป็นผู้เสนอว่าในการที่จะตัดถนนไปนั้นราษฎรเด็กร้อน อันที่จริงที่ตัดของอยู่ก็เพียง ๒ ราย ที่พระโขนง ซึ่งเมื่อรัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเดินไปพบเข้า นอกจากนั้นเจ้าของ ที่เขาขอมให้ โดยดี และที่ตัดของอยู่นหากจะซื้อก็คงเป็นเงินไม่มากนักน้อยส่วนหลวงโกวิท ๆ นั้นก็ว่าทำไมเมื่อยังไม่มีเงิน แต่ที่เถียงกันในครั้งนั้นก็เพราะเหตุว่าเมืองเราต้องการจะทำผังเมือง (Town Planning) ให้มีถนนไปปากน้ำ ถ้ามีเงินก็จะได้ทำไปที่ตะตึกตะน้อย และขอให้มหาดไทยทำไปก็ไม่เสร็จได้ใน ๓ ปี ก็เป็น ๒ ปี ๓ ปี และในขณะนั้นพระยาจำแค้น ๆ ก็ไม่กล้ารับรองได้ เมื่อไม่กล้ารับรองสภา ฯ

จึงไม่อนุมัติให้ออกพระราชบัญญัติ^๕ แต่ความจริงนั้น เมื่อขอ
 ให้พูดก็เห็นว่าเราควรจะทำถนนสาย^๕ พอให้เป็นทางเดินได้ก็ไม่ได้
 จำเป็นต้องโรยหิน ถ้าเกิดรวมเกิดศึก^๕ ถ้าแม้มีถนนทหารก็สามารถ
 ที่จะนำรถเกราะหรือทหารไปได้ ถึงปากน้ำ และที่^๕จะเห็นได้อย่างชัด^๕
 ก็อย่างคราวไฟไหม้ที่ปากน้ำ^๕แถวมา หากมีถนนรถเดินได้แล้ว เช็
 อย่างนั้นๆ อาจจะไม่มากมายเช่นนี้ แต่ในครั้งนั้นรัฐมนตรีทำการแทน
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม^๕ เดียวกับหลวงโกวิทฯ ขอให้โรย
 หิน ซึ่งเจ้ากระทรวงในครั้งนั้น^๕รับรองไม่ได้ ตามความเห็นนั้น
 เห็นว่าถนนสาย^๕เพียงแต่ทำเป็นถนนดินก็จะเพียงพอแล้ว ส่วนต่อไป
 นั้นจะค่อยทำค่อยไปก็ได้ และตามแผนผัง^๕ที่เป็นอยู่นั้น^๕บ่อดาดพอจะ
 อนุมัติได้อยู่แล้ว ถ้าหากจะต้องทำอย่างนายมังกรฯ ว่า เห็นจะต้อง
 สิ้นเปลืองเงินมาก และในวิธี^๕นั้นเคยไม่สำเร็จมาแต่ในครั้งที่พระคลัง
 ข้างที่สร้างถนนราชดำเนิน ได้จัดซื้อที่ดินสองข้างทางไว้ และจนบัดนี้
 ก็ไม่มีใครซื้อกันไปหมด และนี่ก็เป็นที^๕ในพระนคร ส่วนที่จะตัดไป
 ปากน้ำ^๕ไปในปี^๕ จึงไม่เชื่อว่าจะมีคนซื้อ แต่ถ้านายมังกรฯ รับว่า
 จะมีคนซื้อหมดแล้ว^๕ก็ควรจะต้องทำดู

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าว
 ว่า เนื่องจากพระยามานฯ ได้กล่าวถึงชื่อข้าพเจ้าจึงขอเรียนว่า ใน
 ครั้งกระนั้นความจริงไม่ได้ชอ^๕ร้องว่า ให้โรยหินแต่อย่างใด คงจะจำ

ความผิดไป ที่ถูกนั้นขอเพียงว่า ถ้าจะทำถนนแล้วก็ขอให้สร้างสะพาน
 พอให้คนเดินไปมาได้ ถ้ามีถนนแล้วจะไป ออกพระราชบัญญัติและ
 คัดค้านไม่เข้าทีเปล่าๆ นั่นเป็นการเค็ดรอน และได้แนะนำไปว่า ถ้า
 หากไม่มีเงินแล้วก็ควรรอไว้ก่อน และเพื่อป้องกัน การซื้อขายก็ควรจะ
 ออกเป็นพระราชบัญญัติห้ามการซื้อขายไว้ เมื่อเช่นนั้นแล้วก็ไม่
 ใครไปทำการซื้อหรือขายกันได้

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ในข้อที่กล่าวมานั้นได้ไปสอบ
 ถามเขาแล้วเหมือนกัน เขาว่าในการที่จะตัดถนนนั้นก็ควรวางแผน
 ไป เมื่อเช่นนั้นก็ต้องต้องดู และการที่จะต้องทำได้เขาว่าจะ
 ต้องคัดค้านไม่ ไม่เช่นนั้นก็ทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นการคัดค้านไม่ จึงเป็น
 ของจำเป็น สำหรับสะพานนั้นก็มิใช่จะไม่ทำ ความจริงนั้นก็พยายาม
 จะทำ แต่ที่ไม่กล้ารับรองก็เพราะเห็นว่าเป็นสะพานใหญ่ คือสะพาน
 ที่ข้ามคลองลำโรง ซึ่ง รัฐมนตรี ทำการแทน รัฐมนตรี ว่าการ กระทรวง
 ยุติธรรมได้ ไปเห็นมา

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า เท่าที่พูดมานี้ไม่ใช่จะไม่เห็น
 ด้วยในข้อที่ไม่คัด แต่คิดเกรงไปว่าเท่าที่จะให้รับรอง พระราชบัญญัติ
 นั้น เห็นว่าบางทีคณะรัฐมนตรีบางคนจะไม่ทราบเรื่องเท่า จึงได้แสดง
 เพื่อให้ระมัดระวัง และการที่จะทำถนนสายนี้ถ้าหากว่ามีเงินพอทำสะพาน
 ให้ข้ามไปมาได้แล้วก็ควรทำ หากทำไม่ได้ก็ไม่ควร เพราะการที่จะไป

คิดทางเป็นช่องไว้แล้วเดินติดต่อกันไม่ได้ นั่นก็ไม่มีประโยชน์ ส่วนในทางไปลิซัน การที่จะตัดถนนให้เป็นทางเชื่อมเมืองต่อเมืองนั้นเป็นไปดิษฐ์ที่คิดและเห็นชอบด้วย แต่ในคราวนั้นได้เรียนถามพระยาจำเริญฯ ถึงไปลิซันอันเกี่ยวข้องด้วยการปกครองและการยุทธศาสตร์ด้วย ซึ่งหลักไปลิซันนั้นไม่ควรจะคิดถึงด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า สำหรับพระราชบัญญัติฉบับนี้ อยากรจะขออนุมัติให้ออกไปได้ เพราะถนนสายนี้อย่างไรก็ต้องทำ และข้าพเจ้าเองเมื่อเข้าไปอยู่กระทรวงมหาดไทย ก็พยายามหาเงินทำในบั้น ถ้าทำในบั้นไม่ได้ก็เป็นหน้า จึงในทันทีจะให้ได้รับอนุมัติออกไปได้

นายกรัฐมนตรี้ กล่าวว่า สำหรับเรื่องนี้ทางฝ่ายรัฐบาลจะรับไว้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ในเรื่องพระราชบัญญัติฉบับนี้ เท่าที่ได้อภิปรายมาแล้วมีปัญหาว่า การที่จะตัดถนนสายใหม่หรือไม่ ซึ่งทางฝ่ายบริหารมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรับว่าจะพยายามหาเงินมาทำในบั้น หรือไม่กับหน้า และนายกรัฐมนตรี้ก็รับรองว่าจะพิจารณา เพราะฉะนั้น จึงขอให้ผ่านพระราชบัญญัติกันไป เหตุนี้ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงแล้ว ก็ขอให้ตั้งคณะมนตรีรับรอง ต่อมาซึ่งทั้งหมดมีความเห็นชอบด้วย และลงมติอนุมัติว่า จะไม่แก้ไขพระราชบัญญัตินี้

ประธานสภาฯ กล่าวต่อไปว่า นอกจากพระราชบัญญัติที่พิจารณากัน
มาเดี๋ยวนี้ ผู้ใดจะมีความเห็นอย่างใดอื่นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติใด
อีกบ้าง

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ขยากจรขอเรียนถามถึงพระราช
บัญญัติงบประมาณว่าเมื่อก่อนสภาฯ ได้ตั้งมติตั้งกรรมาธิการขึ้นเพื่อ
พิจารณา แต่ไม่ทันจะได้จัดการอย่างไร สภาฯ ก็ถูกบีบตั้ง พระยา
มโนฯ ก็ออกพระราชบัญญัติขึ้นไป จึงใคร่จะทราบว่า สภาฯ นั้นเห็น
สมควรอย่างไร

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ประธานกรรมาธิการ รับ
สั่งว่า ในเรื่องกรรมาธิการได้อธิบายกันโดยละเอียดทีเดียว คือ มี
กรรมาธิการเสนอให้พิจารณาว่าควรจะต้องตั้งกรรมาธิการขึ้นพิจารณางบ
ประมาณที่ออกไปแล้วแต่ที่ใช้อยู่กับคนหรือไม่ ได้มีการอภิปรายกันทุก
ทางแล้วมี ดร. โชติ ผู้เชี่ยวชาญทางโภคศาสตร์ ได้ชี้แจงถึงลักษณะ
แห่งงบประมาณนั้นว่า เมื่อก่อนจะไปรอฟันไม่ได้ ถ้าไปรอฟัน
การทำงานของแผ่นดินกับคนบ่อน-กะทบถึงเศรษฐกิจของชาติบ้านเมืองในการ
คลัง การออกงบประมาณนั้นในเมื่อได้ประกาศแล้ว ถ้าไปรอกก็เป็น
เรื่องที่ใหญ่โตมาก กรรมาธิการผู้เสนอว่าให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณา
นั้นจึงได้ยอม ตามหลักวิชาแต่เนื่องด้วยในการเมืองซึ่งเกี่ยวข้องกับ

เครดิตของชาติบ้านเมือง ส่วนสำหรับบ้านเห็นว่าควรจะวางระเบียบ
การกำกับการเงิน คือสภาฯ มีอำนาจหน้าที่ที่จะกำกับงบประมาณ
คือในการออกงบประมาณบ้านนั้นสภาฯ ย่อมมีอำนาจบริบูรณ์ที่จะ
กำกับทางฝ่ายรัฐบาลในต่องบประมาณนั้นขอให้ผ่านไป เพราะได้ใช้
มาแล้ว ถ้าจะไปรื้อฟื้นก็เป็นเรื่องใหญ่โต

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ อยากจะเรียนถามรัฐมนตรีว่า
การกระทรวงพระคลังว่า งบประมาณเท่าที่ทำได้หรือไม่ได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง กล่าวว่ คำถามนั้นตอบยาก
เพราะไม่ได้ ทำจะว่าดีหรือไม่ดีก็ยาก อยู่ แต่ก็ย่อมมีบ้างเพราะนานา
จิตตั้ง ข้าพเจ้าเองไม่อยากจะ Commit สำหรับงบประมาณนั้นโดย
เหตุที่เพิ่งเข้ามารับหน้าที่ แต่ก็พยายามดำเนินไปตามที่สามรถจะทำ
ได้ และตามที่ประธานกรรมการได้ ทรงชี้แจงถึงหลักวิชาการว่าถ้า
หากจะไปรื้อฟื้นก็จะกระทบถึงเครดิตของบ้านเมือง แต่งบประมาณ
ก็ได้ใช้มาแล้ว ๓-๔ เดือนไหนๆ เรื่องก็แล้วกันไปแล้วก็อยากให้แล้ว
ไป เพราะจะว่าไม่ดีก็แล้วไปแล้ว จะว่าดีก็แล้วไปแล้ว จึงอยากขอ
ให้ผ่านไปเสียที

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ ที่เรียนถามไปว่าดีหรือไม่นั้นก็
เพื่อจะได้เป็นความรู้เป็นครุแก่สภาฯ เพราะสภาฯ นั้นย่อมต้องการความรู้
สำหรับการทำงบประมาณในคราวต่อไปด้วย ฉะนั้น ถ้าหากว่าการ

๑๕๕
 ทดงงบประมาณบนชนมา และสภา ฯ เมื่อครั้งกระนั้นยังไม่รับรอง
 จนถึงได้ตั้งกรรมาธิการ แต่ก็ยังไม่ได้ทำอะไร พระยามโน ฯ ก็ปิด
 สภา ฯ และออกพระราชบัญญัติคนไปรษณีย์เป็นอันใช้ได้ แต่จะได้อะไร
 หดกเป็นแบบด้วย

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ รับสั่งว่า ตามคำถามของ
 หลวงโกวิท ฯ ถ้าเกี่ยวกับงบประมาณก็ย่อมเกี่ยวกับกระทรวงพระคลัง
 แต่ขอหนึ่ง ย่อมเกี่ยวกับข้อที่จะกระทบถึงเครดิตของชาติบ้านเมือง ถ้า
 พิจารณาโดยนัยแล้ว ก็เป็นรับรองได้ว่างบประมาณเป็นอันใช้ได้หรือ
 จะว่าดีในทำนองนั้นก็ได้ คืองบประมาณนั้นเข้าสู่คุณภาพในเวลาที่
 งบประมาณนานาประเทศเป็นส่วนมากเกือบทุกประเทศเขาขาดไป คือ
 รายจ่ายท่วมรายได้ งบประมาณของเราเข้าสู่คุณภาพ เพราะฉะนั้น
 เมื่อคงไว้เช่นนั้นแล้ว ถ้าจะไปแก้ไขอาจจะไม่สู่คุณภาพได้ ข้อนั้น
 จะกระทบถึงเครดิตของชาติบ้านเมือง ถ้าจะตั้งกรรมาธิการพิจารณา
 หรือแก้ไขก็ดี ที่จะทำให้รายได้ท่วมชนอื่นนั้นคงไม่มี เพราะฉะนั้น
 มหาชนทั้งนอกและในประเทศอาจจะไม่มั่นใจในการคลัง และในข้อนี้
 เหตุที่เกรงว่าจะกลายเป็นว่างบประมาณของเราจะไม่เข้าสู่คุณภาพ
 และเป็นข้อที่กระทบกระเทือน

หลวงโกวิททักยวงส์ ถัดว่า เท่าที่แสดงมาแต่ยังไม่ชัดเจนอยาก
 จะแก้ไข ทำใหม่ แต่อยากจะทำว่างบประมาณเท่าที่ทำมาแต่ก่อนถูก

ต้องใหม่ คัพโใหม่ งามใหม่ ซึ่งในที่นี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พระคลังก็ไม่กล้าตอบ จึงคิดว่าบางทีพระยาไชยยศฯ จะให้คำอธิบายได้
บ้างกระมัง

พระยาไชยยศฯ ส้มบัตติ กล่าวว่่า พระราชบัญญัติงบประมาณปี
พ.ศ. ๒๔๗๒ นี้ ได้ทำเข้าสู่ตุลยภพแล้ว และวิธีที่ทำมาก็ทำอย่างละเอียด
เรียบร้อยและรอบคอบ และการทำงบประมาณที่แล้วมาไม่มีคราวไหน
ทำยากเท่าปี พ.ศ. ๒๔๗๒ ถ้าจะเรียกว่าดีก็เรียกว่าดีได้ ถ้าจะไปบอกว่า
ไม่ดีเห็นจะไม่ได้ เพราะเป็นของที่ทำได้ยากและทั้งทำเข้าสู่ตุลยภพ
แล้ว.

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ที่พระยาไชยยศฯ ให้คำอธิบายมานั้น
หลวงโกวิทฯ จะพอใจหรือไม่

หลวงโกวิทฯ ตอบว่่า เท่าที่ได้ฟังคำอธิบายมาแล้ว ก็ไม่
เขยอนจากที่ แต่เพื่อให้เป็นการแล้วไป ไม่คิดใจจะได้ถึงประการใด
อีก ขอให้ผ่านไปได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า พระราชบัญญัติงบประมาณที่อภิปราย
กันมานี้ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงอีก และทั้งในบรรดาพระราชบัญญัติ
อื่นตามญัตติที่เสนอมานี้ ไม่มีผู้ใดคิดใจสงสัยอีกแล้วก็จะได้ลงมติรวม
ทั้งหมดต่อไป ไม่มีผู้ใดทักท้วง ประธานสภาฯ จึงขอให้ลงคะแนนมติ
รับรอง สมาชิกทั้งหมดลงคะแนนมติรับรองญัตติที่นายกรัฐมนตรีเสนอ
สภาฯ อนุมัติให้เป็นไปตามญัตตินั้น ก็จะไม่มีการแก้ไข

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า คดีนี้เป็นข้อเสนอนิติคดีที่ ๒ ดังต่อไปนี้
 ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเมื่อได้ฟังคำชี้แจงของคณะรัฐมนตรีว่า ก. คำว่า
 “ข้าราชการ” ในมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติว่า
 ด้วยธรรมนูญราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๖ ไม่เกินความถึงข้าราชการ
 การตุลาการ ข. คณะกรรมการตุลาการซึ่งบัญญัติไว้ในพระราช
 บัญญัติจัดตั้งกระทรวงทบวงและกรม พ.ศ. ๒๔๗๖ มาตรา ๓๓ ข้อ ๓
 นั้น จะให้มีหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอธิการณ ผู้พิพากษาที่ถูกหาว่าทำผิด
 วินัย และจะให้ช่วยเหลือแนะนำการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลาการด้วย
 และ ค. ทูตและกงสุลมิได้มีข้อความกต่างถึงในพระราชกฤษฎีกาจัด
 วางระเบียบกรมในกระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๔๗๖ เพราะถือว่า
 สันตรงต่อรัฐธรรมนูญ ดังนี้แล้ว รับรองว่าไม่มีถกแก้ไขในพระราช
 บัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังต่อไปนี้ในล้นข้อ ความใน มาตรา ๔ แห่ง
 พระราชบัญญัติยกเลิกเด็กพระราชกฤษฎีกาปิด สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
 ๒๔๗๖ คือ

๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมนูญราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ.
๒๔๗๖
๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงและกรม พ.ศ. ๒๔๗๖
๓. พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบกรมในกระทรวงมหาดไทย
พ.ศ. ๒๔๗๖

๔. พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบกรมในกระทรวงเศรษฐการ พ.ศ. ๒๔๗๖

๕. พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบกรมใน กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๔๗๖

๖. พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบกรมใน กระทรวงพระคลัง พ.ศ. ๒๔๗๖

๗. พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบกรมใน กระทรวงธรรมการ พ.ศ. ๒๔๗๖ และ

๘. พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบ กรมใน กระทรวงการต่าง ประเทศ พ.ศ. ๒๔๗๖

ซึ่งมีเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีรับรอง และสำหรับ ก. และ ข. ให้พระยานิติศาสตร์ ๑ รับรอง ส่วน ค. นั้นขอรับรองแทนพระยาอภิบาล ๑ ผู้รักษาราชการในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวไว้ในข้อ ก. และ ข. ที่ข้าพเจ้ารับรองนั้น คือ เรื่องคณะกรรมการตุลาการ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงทบวงและกรม พ.ศ. ๒๔๗๖ เวदानมพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบข้าราชการตุลาการ กล่าวถึง การผิดวินัยว่าจะต้องตั้งกรรมการขึ้นพิจารณา แต่การตั้งกรรมการนั้นมิได้ระบุไว้ว่าใครบ้าง อีกประการหนึ่งตามพระราชบัญญัติ

จัดตั้งกระทรวงทบวงและกรมก็มีได้กล่าวไว้ด้วย เพราะฉะนั้นจึงคิดว่า
 ว่าจะวางระเบียบในการนี้ ให้คณะกรรมการเข้าด้อมตำแหน่ง และจัด
 การให้ กรมร่าง กฎหมาย ร่าง พระราชบัญญัติ แก่ ไซ้เพื่อ จะได้มี หน้าที่
 พิจารณาวินิจฉัยอธิกรณ์ผู้พิพากษาที่มีความผิด และอีกประการหนึ่ง
 การโยกย้ายแต่งตั้งนักเอาคณะกรรมาการตุลาการ มาช่วยเหลือด้วย
 วิธีปฏิบัติการนั้นก็เช่นเดิมอนแอดใจชอบอวด ซึ่งทำกันอยู่แต่ที่กรม
 รถไฟหลวง ได้ทราบกันว่าที่ฝรั่งเศสเขาก็ได้ตั้งกรรมาการขึ้นชุดหนึ่ง
 เหมือนกัน การแต่งตั้งนั้นเขาทำเป็นบัญชีรายชื่อขึ้นมาแต่ก็ให้ฝ่าย
 บริหารเลือกจากบัญชีนั้นไม่เจาะจงว่าคนนั้นคนนั้น นายก๊วยได้กล่าว
 ว่า นอกจากฝรั่งเศสแล้วยังมีประเทศเบดเยียมก็ทำเช่นเดียวกันซึ่งเขาเจ้า
 เองนิยมวิธีการเช่นนั้นมาก เพราะการแต่งตั้งเช่นนั้นถ้าจะปล่อยให้
 ฝ่ายบริหารเป็นผู้ตั้งเองนั้นไม่เหมาะ เพราะเป็นคณะกรรมการเมือง จึงสมควร
 ควรที่จะมีคอมมิตตี้ออฟฟักเช่ง เพื่อพิจารณา เห็นว่าผู้ใดสมควร
 ก็นำเสนอให้ได้ออก

อีกอันหนึ่ง ในพระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมนูญราชการฝ่ายพล
 เรือมาตรา ๑๐-๑๑ วางอำนาจของเทศบาลไว้กว้างมากในการที่จะปก
 ครองข้าราชการในมณฑล กรรมาการจึงได้รายงานข้อสงสัยขึ้น
 มา ในเรื่องนี้ได้ตรวจดูพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีพระราช
 ระเบียบข้าราชการพลเรือน และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

ศุลาการเป็นต้น เห็นว่าเทศาฯ ไม่มีอำนาจที่จะปกครองบังคับบัญชา
 ผู้พิพากษา ผู้พิพากษาย่อมอยู่ด้วยความอิสระ คือต้องปล่อยให้
 ให้เป็น อินดิเพนเดนท์ ไม่เหมือนกับฝ่ายตุลาการ เพราะผู้พิพากษา
 มีหน้าที่ทางพิจารณาและวินิจฉัยอรรถคดี ส่วนทางฝ่ายบ้านเมืองนั้น
 มีหน้าที่ทรงปราบปรามจับกุมผู้ร้ายมาให้ศาลพิพากษาดังโทษ ถ้าหาก
 จะให้รวมอยู่ในบังคับบัญชาแล้ว เหตุการณ์ในทางนั้นจะเป็นเช่น ตาม
 พระราชบัญญัติที่ได้ไปตรวจดูมา ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
 พด เรือ นมาตรา ๕ กล่าวไว้ว่า "ข้าราชการพด เรือ นหมายความว่า ผู้
 ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เข้ารับราชการใน กระทรวง ทบวง กรม แฝ่น ดิน ฝ่าย พด
 เรือ น เว้นข้าราชการฝ่ายศุลาการ และให้รวมทั้งข้าราชการฝ่าย
 พด เรือ นใน กระทรวง ทบวง กรม ทหาร" ในที่นี้เห็นได้ว่าไม่รวมคือ ข้าราชการ
 ศุลาการเป็นอันหนึ่งต่างหาก เพราะมีคำว่า "เว้น" ส่วน
 อีกพระราชบัญญัติหนึ่ง คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการศุลาการ
 ในมาตรา ๕ บัญญัติว่า "ข้าราชการศุลาการนั้น พระบาท สมเด็จพระเจ้า
 แฝ่น ดิน จะได้ทรงตั้ง เตือน หรือ ถอน โดยพระบรมราชานุญาต ให้
 เป็น หน้าที่ เสนอ บัด กระทรวง ยุติธรรม นำความ กราบ บัง คม ทอด พระ กรุณา
 และ ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา" การย้ายข้าราชการศุลาการนั้น
 เสนอ บัด กระทรวง ยุติธรรม มีอำนาจตั้ง แต่ ว่า ความ ขน กราบ
 บัง คม ทอด ขอพระราชทานพระบรมราชานุมัติ ทั้งนี้ก็แต่ตั้ง ให้เห็นว่า

ข้าราชการตุลาการนั้นกระทรวงไม่ได้ตั้ง ^{๒๕} ทัศนไปหาพระราชบัญญัติ ว่าด้วยธรรมเนียมราชการฝ่ายพลเรือนมาตรา ๓๐ มีความว่ามณฑลหนึ่ง ให้มีสมุหเทศาภิบาลเป็นหัวหน้า ^{๒๖} ตั้งกตกระทรวงมหาดไทย ^{๒๗} และมีหน้าที่บังคับบัญชารับผิดชอบในทางปกครองเหนือบรรดาข้าราชการซึ่งกระทรวง ทบวง หรือกรมตั้งขึ้นเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ในมณฑลนั้น ^{๒๘} แต่ข้าราชการตุลาการนั้นตามพระราชบัญญัติที่กล่าวมาแล้ว ^{๒๙} ไม่ใช่เป็นข้าราชการที่เจ้ากระทรวงตั้ง ^{๓๐} ตั้งโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพราะฉะนั้นก็ไม่ได้อยู่ใต้เทศาภิบาลในส่วนในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยธรรมเนียมราชการฝ่ายพลเรือนนั้นว่า ^{๓๑} “จังหวัดหนึ่งให้มณฑลราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าขึ้นต่อสมุหเทศาภิบาล ^{๓๒} และมีหน้าที่บังคับบัญชารับผิดชอบในทางปกครองเหนือบรรดาข้าราชการซึ่งกระทรวง ทบวง การหรือกรมตั้งขึ้นเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ^{๓๓} นี้ก็เช่นเดียวกัน เพราะข้าราชการตุลาการนั้น ^{๓๔} กระทรวงไม่ได้ตั้ง ^{๓๕} ก็ไม่อยู่ใต้บังคับบัญชาผู้ว่าราชการจังหวัด

พระยามานวราชเสวี ^{๓๖} กล่าวว่า ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกล่าวมานั้นก็มีความเห็นพ้องด้วยเป็นส่วนมากไม่ขัดข้อง ^{๓๗} แต่ ^{๓๘} ว่าในพระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมเนียมราชการฝ่ายพลเรือนมาตรา ๓๐ ^{๓๙} มีความว่าให้สมุหเทศาภิบาลเป็นหัวหน้าตั้งกตกระทรวงมหาดไทย ^{๔๐} และ

มีหน้าที่บังคับบัญชารับผิดชอบในทางปกครองเหนือบรรดาข้าราชการซึ่ง
 กระทรวง ทบวง หรือ กรมตั้งขึ้นเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ในมณฑล
 นั้น คำว่า "ข้าราชการ" ในที่นี้ ถ้าเมื่อนำที่ประชุมเห็นว่าไม่กินความ
 ถึงข้าราชการตุลาการแล้ว ก็ต้องแก้ความในมาตรา ๓๐ นั้นเป็นแน่แท้ ทน
 ปัญหาว่าควรแก้หรือไม่ ความข้อนี้ได้อภิปรายกันมาในคราวประชุม
 กัน ข้าพเจ้าในหน้าที่นายกรัฐมนตรี้ได้แต่งตั้งขึ้นร่างความนี้ ได้
 เรียนท่านเป็นส่วนคิดว่า เมืองเราคนจะแย่งกันเด่มอ ชันบนรวม
 กันแล้วโดยทำงานร่วมติดต่อกันทางคณะรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นใน
 ทางข้างต่าง การบริหารในจังหวัดหรือมณฑลก็ควรจะให้รวมกันเสีย
 ด้วยโดยเขียนกฎหมายให้เป็นที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างก็ จะ รวบรวมงาน
 กันและกัน เพราะที่เด่วมาเกี่ยวกับทางคดี ๆ ก็ขัดข้องและขัดคำรับ
 คำรามมาแสดงว่าเป็นระเบียบของคดี ซึ่งเราเองก็ไม่ทราบ ทางฝ่าย
 กรมทางเล่าก็ขับรถเร็วปรูดปรูดมากตัวอันตราขายได้ ซึ่งข้าพเจ้าเอง
 ก็ได้เคยไปพบเห็นมา จึงได้นำความเรียนต่อนายกรัฐมนตรี ท่าน
 ก็เห็นด้วยว่าควรจะให้ข้างต่างรวมกันเสีย ทนขอรวมจะรวมอย่างไร
 ทำกับบัญชาให้เขียน ข้อความให้เห็น เป็นว่าเด่มอน เป็น พันของ เดียวกัน
 อย่าให้แตกกิ่งแตกก้าน ฉะนั้นในหน้าที่ที่ไตรบมา ก็ได้พยายามเขียน
 มาโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี้และคนอื่น ความมุ่งหมาย
 ก็มิได้คิดว่าจะให้มีอำนาจสั่งการหรือบังคับบัญชา คิดว่าจะให้มีหน้า

ก็คอยดูแต่ผู้พิพากษาซึ่งเป็นที่เคารพของบ้านเมืองและผู้คน ถ้าแม่จะไปกินเหล้าเมายานอนข้างถนน เช่นนี้ ถ้าว่าจะไม่ให้เทศาภิบาลอำนาจหน้าที่รับผิดชอบก็เห็นจะไม่เหมาะ! ส่วนการที่ว่าให้มีหน้าที่ปกครองนั้นก็จะได้ดีแต่ในสิ่งเช่นนี้ และบอกเข้ามามิฉะนั้นก็จะเป็นว่าเทศาภิบาลผู้พิพากษาเป็นคนละประเภทไม่รวมกัน แต่ความมุ่งหมายนั้นก็เพื่อให้เห็นว่าการทำงานของส่วนรวมนั้นดังที่ทางบนได้ปฏิบัติอยู่ นี้เป็นทางการปกครองส่วนทางวิชาการนั้นไม่คิดว่าจะให้รวมอยู่ด้วย เพราะหวังตั้งใจจะให้ผู้พิพากษามีอิสระในการเห็น จะออกเสียงออกความเห็นอย่างไรก็ย่อมจะทำได้ไม่เกี่ยวกับกรปกครอง ผิดแต่ว่าในการปกครองนั้นขอให้อยู่ในความรับผิดชอบของเทศาภิบาล เช่นกับอย่างแหลมมดอายุ เวदानผู้พิพากษาจะไปประจำที่นั่นก็ยังไม่หา กอพะเวเนอ แต่ผู้พิพากษาบางคนไม่ไป ซึ่งทั้งนี้ก็เป็นไปในทางอิริยาบถ และการที่เขียนกฎหมายมาตราอันนั้นก็ไปตามที่ใครรับคำสั่งมา จึงกำหนดหน้าที่เทศาภิบาล และเจ้าเมืองไว้ดังนั้นเพื่อให้มีหน้าที่คอยดูแลด้วย หากว่าผู้พิพากษาไปมัวหย่าเป ความมัวหมองในทางปกครองก็จะตกอยู่กับเทศาภิบาล และเจ้าเมืองด้วยว่าไม่ดูแล ส่วนข้อที่จะให้ธงโทษนั้นไม่มี ส่วนในทางวิชาการเทศาภิบาลไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง สู้คนที่ผู้พิพากษาจะลงความเห็นอย่างไรก็ได้ เพราะฉะนั้นถ้าแม่จะไม่ให้กินความถึงดังที่ว่าแล้วก็ควรจะแก้ความในมาตรา ๑๐-๑๓ เสียใหม่ให้เป็นที่ “นอกจากข้าราชการตุลาการ”

นายกรัฐมนตรีขออนุญาตให้ ม.จ. วรรณ ฯ แสดง ประชาชนสภา ฯ
อนุญาต

หม่อมเจ้าวรรณโद्यาทกรวรรณรับสั่งว่า เรื่องนี้กรมการ
ได้พูดคุยกันอย่างละเอียดตลอดจากคณะรัฐมนตรีก็ได้พิจารณาถึงข้อ
ชี้แจงของคณะกรรมการที่ได้ตั้งความเห็นไว้ ในการตั้งความตา
มกฎหมายเชื่อว่าพระยามาน ฯ และท่านคงจะเห็นพ้องกัน แต่ถ้าไม่เห็น
ก็ขอให้เข้ามาเป็นข้อ ๆ และจะโต้ชี้แจงให้ฟัง และเมื่อชี้แจงไปแล้ว
พ้องด้วยพระยามาน ฯ ก็คงจะเห็นพ้องด้วยอีก พระยามาน ฯ ดั้นหลัก
กฎหมายไปข้อหนึ่ง คือการตั้งความในกฎหมาย ผู้ตั้งความในกฎหมาย
หรือตุลาการ ไม่คำนึงถึงผู้เขียนหรือผู้ร่าง แต่เมื่อเป็นตัวอักษรไป
แล้ว ตุลาการมีอำนาจเต็มที่ที่จะตีความไปตามอักษร คราวนี้ พระยา
มาน ฯ ในฐานะที่เป็นผู้เขียนผู้ร่างความในมาตรา ๓๐-๓๓ จะมีความ
เห็นว่ากรณีนั้นจะเป็นการนอกประเด็น ที่เราจะพิจารณามาตรา ๓๐
กินความแค่นั้น คำว่า “ข้าราชการ” ในที่นี้ จริงอยู่ในภาษาไทย
คำว่าข้าราชการเป็นคำกว้างและอาจจะ กินความถึง ข้าราชการตุลาการ
ด้วยก็ได้ถ้าใช่ทั่วไป แต่เรามีกฎหมายที่เราจะพิจารณา ๒ แผนก คือ
๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งมาตรา ๕ ก็บ่งไว้
แล้วว่าไม่กินความถึง ข้าราชการตุลาการ และในมาตรา ๕ แห่งพระ
ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ ก็มีว่าข้าราชการตุลาการนั้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินเป็นผู้ทรงแต่งตั้ง ฯ ไม่ใช่กระทรวงตั้ง
 ซึ่งขอพระราชทาน ฯ ก็คงไม่สงสัย ทีเดียวว่าข้าราชการในมาตรา ๓๐
 ที่เป็นปัญหาอยู่นั้นปรากฏว่าเป็นข้าราชการซึ่งกระทรวง ทบวง หรือ
 กรมเป็นผู้ตั้ง ไม่ใช่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งถ้าจะพูดถึง
 ในพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนแล้วก็จะเห็นได้ชัด ว่าบรรดา
 ข้าราชการพลเรือนนั้นเจ้ากระทรวงเป็นผู้ตั้ง เช่นยกยอแต่งตั้งแล้ว
 ว่าความในมาตรา ๓๐, ๓๑ ไม่เกี่ยวกับข้าราชการตุลาการแต่อย่างใด
 เพราะข้าราชการตุลาการนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นผู้ตั้ง ทรง
 เสด็จมาตั้งตามความตามกฎหมาย หนึ่งการตั้งความอย่าง ๒ ต้องตั้งความ
 ตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเราแยกอำนาจไว้เป็น ๓ ทาง ในทางฝ่าย
 นี้บัญญัติไม่เป็นปัญหาเอาออกเสียได้ ส่วนทางฝ่ายบริหารและตุลา
 การนั้นแยกออกจากกัน เมื่อเบบเช่นข้าราชการตุลาการก็มีข้อพิเศษ
 คือ ตุลาการมีอิสระ ก็เมื่อเช่นนี้จึงให้ข้าราชการตุลาการซึ่งแยกอยู่ต่าง
 หากจากฝ่ายบริหารไปอยู่ในความปกครองของฝ่ายบริหารอย่างไรแต่
 เป็นการขัดกับหลักรัฐธรรมนูญ เมื่อข้าราชการตุลาการโดยปกติ
 จะต้องถือว่าไม่อยู่ในความปกครองของฝ่ายบริหารแล้ว จะพิจารณา
 ตามถ้อยคำที่ได้วางไว้ ถึงแม้จะมีเจตนาอย่างไรก็ตาม ต้องตั้งความ
 ตามตัวอักษร ซึ่งไม่เห็นว่าการถึงความถึงข้าราชการตุลาการ หนึ่งปัญหา
 ในทางนโยบายของรัฐบาลมีว่าจะให้ฝ่ายตุลาการ คือตัวผู้พิพากษาใน

ท้องถิ่นอยู่ในอำนาจการปกครองของเทศาฯ หรือไม่ ในข้อนี้จะต้องขอ
 ให้นายกรัฐมนตรีรับรองเพราะเกี่ยวกับรัฐบาล แต่การที่จะรับรอง
 ของข้อหนึ่ง คือหมายความว่า พระยามานฯ อาจจะเข้าใจผิด
 ในคำว่า ปกครองก็ได้ที่พระยามานฯ อ้างว่าที่ เพดเดอเรตต์ มาเด
 ล์เคตต์ เวลาไปประจำการนั้นผู้พิพากษาต้องไปหากอฟเวอเนอร์ที่นั่น
 ในข้อข้อสองว่า การที่ไปมาหาสู่กัน หาใช่เป็นการปกครองไม่
 แต่เป็นการที่เกี่ยวกับมารยาท ซึ่งเชื่อว่าเราคงจะส่งเสริมตามที่เคย
 ปฏิบัติมาแล้ว ข้าราชการตุลาการเป็นผู้ที่ต่ำกว่าเทศาฯ การที่ไปมาหา
 สู่เช่นนั้นก็เป็นที่ควรทำ แต่ก็หาใช่เป็นไปในทางที่อำนาจการปกครอง
 ไม่ เป็นไปในทางสมาคมและมารยาทอีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นทางที่อบรม
 กัน ถึงแม้จะเป็นทหารก็สมควรจะต้องทำ เพราะตัวเป็นผู้มีอายุอายุได้
 ในองราชการในชั้นนั้น นั้นเป็นความมุ่งมาดของพระยามานฯ แต่ใจ
 คงจะไปคิดเห็นเป็นว่าการปกครองไป ฉะนั้นในฐานะที่เป็นประธาน
 กรรมาธิการจึงขอโอกาสแปลความเป็นเช่นนี้ ซึ่งเป็นไปตามถ้อย
 คำที่ปรากฏอยู่ ส่วนที่เกี่ยวกับทางมารยาทนั้นก็เป็นที่ควรอบรมกัน
 เป็นพิเศษ แต่ที่จะเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลอย่างไรในข้อนี้
 นายกรัฐมนตรีคงจะแถลง

พระยามานฯ กล่าวว่า ตามที่รับมั่งงำนั้นเห็นพ้องด้วย
 แต่ในพระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมเนียมราชการ การฝ่ายพลเรือน มาตรา ๓

บัญญัติไว้ว่า “ให้ยกเด็กพระราชบัญญัติ และประกาศซึ่งมีข้อความ
ขัดหรือแย้งกับบทพระราชบัญญัตินี้ ถ้าจะพูดกันให้ขาวแจ่มก็อาจจะมี
ข้อซึ่งขัดและแย้งกันอยู่ในพระราชบัญญัติทุกถ้อยคำมาแต่แล้ว แต่ที่พูดมา
นั้นเป็นไปในทางมารยาทส่วนความตั้งใจเดิมที่เขียนขึ้นนั้นก็เพื่อแสดงให้
เห็นว่าข้าราชการต้องร่วมกัน ไม่อยากให้อย่างฝ่ายต่างอยู่

หม่อมเจ้าจรรยาใจทยากร รับสั่งว่า ตามที่จะมีข้อความที่ขัด
หรือแย้งกันนั้น ในที่ที่ไม่มีข้อความใดขัดหรือแย้ง และอ้างเหตุที่
เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ ข้าราชการตุลาการก็ไม่ขึ้นอยู่ในความปกครองของ
เทศบาล และทั้งการติดตามพระราชบัญญัติแล้วก็ไม่เห็นมีความขัด
หรือแย้งเลย

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เรื่องนี้เห็นจะเป็นความเข้าใจผิด เห็น
ว่าที่พระยามานะฯ เขียนมานั้นเป็นถ้อยคำบังคับบัญชาที่เดียว ที่หมายจะ
ให้ท่านนั้นก็คือว่าอยากจะให้เป็นไปอย่างทหาร เช่นในจังหวัดก็มีผู้
บัญชาการจังหวัดทหารบก มีผู้บังคับบัญชาทหารปืนใหญ่
ทหารราบ ซึ่งทหารเหล่านี้ต่างฝ่ายก็ต่างไม่ขึ้นต่อกัน คือไม่ใช่จะอยู่
ในบังคับบัญชาผู้บัญชาการก็หาไม่ แต่ขึ้นอยู่กับผู้บัญชาบัญชาโดย
ตรงของตัว มิใช่ว่าผู้บัญชาการจะมีอำนาจสั่งให้นำทหารปืนใหญ่ไป
ที่ไหน ทหารราบไปที่ไหนได้ แต่ว่าอยู่ในส่วนที่ไปทางมารยาท
เช่นกับว่าทหารไม่ตีผิดวินัยอะไรต่าง ๆ ก็มีตำรวจคอยชี้แจงและบอก

กล่าวไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจที่จะไปสั่งการเองไม่ฉันใดก็ดี ทาง
เทศาฯ ก็อยากจะให้เป็นเช่นนั้น และในที่สุดหากผู้ใดรู้ถึงระเบียบ
และวินัยทหารแล้วก็จะเข้าใจได้ดี ฉะนั้น จึงเห็นว่าผู้พิพากษาก็ควรจะ
เป็น อินต๊ะเพนเตนที่ต่างหาก ไม่ฉันกับเทศาฯ

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แถลง
ว่า อธิการนั้น ตามหัวเมืองก็เหมือนกับรวมกัน คือผู้ใดที่จะออกไป
เป็นผู้พิพากษา เจ้ากระทรวง คือตั้งแต่ครั้งเจ้าพระยาศรีธรรมราชเป็น
พระยาเทพวิฑูรฯ และที่จะกระทำอยู่นักได้แนะนำสั่งสอนออกไปแล้วว่า
เวลาไปถึงแล้วให้ไปหาเทศาฯ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด นี่เป็นการ
ที่ทำอยู่แต่ก่อนส่วนปัญหาในข้อกฎหมายที่ว่าเทศาฯ อยู่เหนือหรือไม่
ข้าพเจ้าก็เป็นกรรมการด้วยคนหนึ่งที่ได้ไปปรึกษาพิจารณาในที่กตโหม
ได้เคยปรารภในเรื่องนี้ คือเรื่องเทศาฯ ที่แรกคำวินิจฉัยชั้นตรงต่อ
คณะรัฐมนตรีทีเดียว ไม่ฉันกับกระทรวงมหาดไทย คือคอยเป็นหูเป็น
ตาให้คณะรัฐมนตรี แต่มาบัดนี้กลับไปขึ้นอยู่กับมหาดไทย เรื่องก็ไปกัน
ใหญ่ก็เมื่อเทศาฯ ซึ่งเป็นทางฝ่ายบริหารจะให้อยู่เหนือข้าราชการตุลา
การ ซึ่งเป็นคนจะประเภทตามรัฐธรรมนูญแล้วก็ไม่ถูกเหมือนกัน

หลวงอรรถดสารประสิทธิ์ กล่าวว่ามีตามที่ได้ฟังมาแล้ว ยังคิดใจ
ความเห็นของประธานกรรมาธิการอยู่ คือ หัดคิดว่าการศึกษากฎหมาย

ให้พิจารณาตามตัวอักษร เห็นว่าการพิจารณากฎหมายตามตัวอักษร
 นั้นพิจารณาต่อเมื่อกฎหมายนั้นไม่เป็นข้อสงสัย ถ้าได้ความว่าใน
 กฎหมายมีข้อสงสัย ให้นำความเห็นของผู้ร่าง มาประกอบวินิจฉัย
 ทน กฎหมาย ว่าด้วย ขบวนการ ราชการ ฝ่าย พลเรือนออก ที่ตั้งกฎหมาย
 ระเบียบข้าราชการพลเรือน ถ้าความใดขัดหรือแย้งกันกฎหมายที่ออก
 ที่หลังให้ยกเลิกไป ตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
 พลเรือนบัญญัติไว้ว่า ถ้าเป็นตำแหน่งที่เทียบชั้นเจ้ากรมขึ้นไป ต้อง
 ได้รับพระบรมราชานุญาตก่อน ทนผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งขึ้นได้ โดย
 ความชอบเหมือนกัน ถ้าจะอ้างเหตุว่า ผู้พิพากษาไม่ขึ้นอยู่กับเทศาฯ
 แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ไม่ขึ้นด้วยเหมือนกัน เพราะเป็นตำแหน่ง
 ที่เทียบด้วยชั้นเจ้ากรมขึ้นไปแล้ว ทนว่าการปกครอง ถ้าจะยอม
 ให้เทศาฯ ปกครองถึงผู้พิพากษาแล้ว การปกครองนั้นมีความกว้างถึง
 ถึงรายงานความประพฤติ ความดี ความชอบ ถ้าแม้ผู้พิพากษากดัว
 ว่าตนจะถูกตัดทอนหรือยกเลิกตำแหน่ง โดยอำนาจเทศาฯ แล้ว ก็กิจการ
 ที่จะพิจารณาคดีก็จะไม่เป็นไปตามความยุติธรรม เพราะคนเราย่อม
 รักชาติต้องเป็นประมาณด้วย อีกประการหนึ่งในทางปฏิบัติในเทศาฯ กับ
 ผู้พิพากษาไม่ควรจะแยกกัน เท่าที่เคยพบในหัวเมือง ผู้พิพากษากับ
 เทศาฯ ถัดมากมกัน แต่ก็มีบางท่านที่ไม่เดินไปด้วยกันอย่างพร้อมด้วย

แต่ในเรื่องนี้จะให้ผู้พิพากษาอยู่ใต้ปกครองของเทศาภิบาล เห็นว่า นอกจากจะขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้ว ยังจะทำให้ความยุติธรรมเสียไปด้วย ฉะนั้น เพื่อให้ได้ความแน่ชัด เห็นว่า ถ้าความใดยังสงสัยก็ควรจะเขียนให้ชัดจะดีกว่า

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ตามความเห็นของ หลวงอรรถดสาร ๑ ที่เกี่ยวกับการตีความในกฎหมายนั้น ถูกต้องอย่างที่ว่าคือ เมื่อมีถ้อยคำกำกวมก็เอาเจตนาของผู้ร่างมาประกอบ แต่เจตนาอันนี้ไม่ได้สืบพะยานของผู้ร่าง ในทบทวนความในใจของผู้ร่างเจตนาอันนี้ของผู้ร่างไว้ในเงื่อนไขคำประกาศ คือต้องทำไว้เป็นบันทึกจึงจะได้ ฉะนั้น ในทบทวนแต่ความในใจของผู้ร่างซึ่งมีได้ทำไว้เป็นบันทึก จึงจะนำมาสืบมาอย่างไม่ได้ ส่วนที่หลวงอรรถดสาร ๑ กล่าวว่าพระราชบัญญัติออกที่หลังพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉะนั้น ถ้าความใดขัดกับพระราชบัญญัติที่ออกที่หลังนั้นก็เลิกกัน ตามที่ได้อธิบายมาแล้วถึงหลักแห่งรัฐธรรมนูญซึ่งแบ่งอำนาจไว้เป็น ๓ ประการ ซึ่งโดยปกติต้องถือว่ามีบทบัญญัติอยู่แต่ว่าไม่อยู่ได้กัน จึงไม่เห็นว่ามีความใดขัดหรือแย้งอีกขอหนังสือหลวงอรรถดสาร ๑ กล่าวว่า ข้าราชการชั้นเจ้าเมืองเป็นผู้ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอนุญาตให้ตั้ง ฉะนั้นก็ไม่ควรขึ้นอยู่กับเทศาภิบาลอย่างเดียวกับผู้พิพากษา เพราะเป็นตำแหน่งที่เทียบชั้นเจ้ากรม ซึ่งมีบทบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนนั้น คำว่า “พระบรมราชานุญาต” ในทบทวนฉบับนี้เป็นข้อสงสัยอันเห็นของข้าพเจ้า

เดี่ยอก เพราะข้าราชการตุลาการนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นผู้ทรงตั้ง ส่วนเจ้าเมืองหรือข้าราชการเทียบชั้นเจ้ากรมนั้น พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ตั้ง ซึ่งที่จริงเป็นเจ้ากระทรวงตั้ง แต่ต้องได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต คำว่า "อนุญาต" กับ "ตั้ง" นั้นต่างกันตามกฎหมาย "อนุญาต" นั้น แปลว่า "มีผู้ขอตั้งแล้วอนุญาตไป" ส่วน "ตั้ง" นั้นแปลว่า "ตั้งเอง" ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าเป็นข้อสันนิษฐานที่หักการที่อธิบายมาแล้ว ทนอีกข้อหนึ่ง ตามประกาศที่ไซ้ อยู่เดี่ยอนทว่า "ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด....." นั้น เป็นแบบที่ไซ้ ก็นมานานแล้วในเมืองการตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ตามทางที่ถกกัน ควรจะเป็นว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ อนุญาตให้ตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งต่อไปจะไซ้ ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติในรูปแบบ ที่ชี้แจงมานักเป็นไปตามความที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ ส่วนการที่จะแกไซ้หรือไม่นั้น ไม่ขัดข้อง แต่เห็นว่าจะเป็นการใหญ่โตไป เพราะต้องร่างเป็นพระราชบัญญัติและต้องผ่านสภาฯ นแล้วนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ซึ่งความจริงก็เป็นเรื่องเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งถ้าจะให้เป็นไปตามนักถูกต้องตามหลักการอยู่แล้ว

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ความจริงนั้นก็มีไซ้ตั้งใจจะชี้คักหา มิได้ แต่ที่กล่าวมานักก็ด้วยความจริงใจเหมือนกันที่ไซ้วางความในมาตรา ๕๕ นั้น

พระอุดมค้ำศรัว เนิติญาณ กล่าวว่ ความจริงถ้อยคำก็มีอยู่แล้ว แต่ เพื่อความแน่นอนในความเข้าใจ จึงใคร่จะเรียนถามว่ คำว่คณะ กรรมการตุลาการนั้น Consist of คนคณะหนึ่งใช่ไหม ? และคณะกรรมการ ตุลาการนั้น Consist of คนคณะหนึ่งแล้ว คณะหนึ่ง Consist of ข้าราชการตุลาการโดยะเพาะ หรือว่ Consist of ผู้อยื่นด้วย

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตอบว่ คณะกรรมการตุลาการนั้นขอแกลงให้ทราบว่ เดิมที่ร่างพระราชบัญญัติ นั้น ได้มีปัญหาเกิดขึ้นว่จะให้ ข้าราชการตุลาการ อินดิเพนเดนท์จริงๆ แต่ก็มีเสียงไปว่ในเมืองไทยยังไม่ถึงเวลาที่ทำได้ เพราะถ้าหากจะทำ อย่างนั้นจริงๆ แล้วก็จะยุ่งยากกันใหญ่ และเท่าที่เห็นอยู่บัดนี้ / คือ ในหลวง ทรงตั้งโดย แอดไวซ์ (Advice) ของเสนาบดีเจ้ากระทรวงก็ค้อยู่แล้ว ความประสงค์นั้น ก็คือว่ ถ้าผู้พิพากษาที่แต่งตั้งไปแล้ว ใครจะไม่ ถอดถอนไม่ได้ นอกจากสภาฯ นี้ แต่ที่ประชุมก็ยังมีได้ตกลงกัน ทนมา ถึงเวลาที่ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมนูญราชการฝ่ายพลเรือน และ พระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงทบวง และกรม เวลาพิจารณาคนที่ กระทรวงกลาโหมได้ พุดจากนั้นถึงเรื่องที่จะตั้ง กรรมการตุลาการ เหมือนกัน ตามที่ได้พุดกันนั้น แต่ก็ยังไม่ตกลงว่จะให้กรรมการศาลฎีกาเป็นกรรมการ ทุกคนและอธิบดีศาลกรุงเทพฯ ทุกคน ก็จะมีเพิ่มนายกลุ่กันนิติศาสตร์ เป็น กรรมการด้วย เพราะเกี่ยวในการย้ายการตั้ง ก็ควรฟังเสียงเขาบ้าง

หรือว่าจะเป็นผู้แทนที่จะขอให้ส่งมากก็ได้ เพราะเป็นผู้ที่ให้การอบรม
 ศึกษาแก่ผู้พิพากษา อีกข้อหนึ่งก็เกี่ยวกับทนายความ ซึ่งมักจะมึนเรื่อง
 เดือดร้อนอยู่ จึงคิดว่าจะให้เขาตั้งผู้แทนมาดักคนหนึ่ง และในระหว่าง
 นั้นได้ปรึกษากับเจ้าคุณมโนฯ และพระยาเทพวิฑูรฯ เห็นว่าควรจะให้
 ปลัดทูลฉลองกระทรวงยุติธรรมเขาด้วยคนหนึ่ง ซึ่งมีความเห็นด้วย
 เพราะการโยกย้ายทางหัวเมืองไม่มีใครรู้เท่า ซึ่งเรื่องนั้นก็คิดว่าจะไปปรึกษา
 พิจารณาอีกว่าจะเอาเพียงใด

หลวงอรรถสารประสิทธิ์ กล่าวว่า เท่าที่ประธานกรรมการได้ทรง
 อธิบายมาแล้วถึงความแตกต่างแห่งคำว่า “อนุญาต” และ “ตั้ง” รั
 ด้กว่าแม้แต่ผู้รั กฏหมายเองก็ไม่ค่อยจะเข้าใจ ฉะนั้นเชื่อว่ายังมี
 รั กฏหมายเดยก็จะไม่เข้าใจได้เลย จึงคิดว่าควรจะให้เสียให้ชัดจะดีกว่า

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จวรรณ รับผิดชอบว่า ปัญหาเดียวที่มีอยู่
 ๒ ปัญหาอย่างที่หลวงอรรถสารฯ ท่านจริงอยู่ สิทธินั้นยอมแล้วแต่ถ้า
 ข้าพเจ้าไม่ชัดซึ่งนอกจากเห็นว่าไม่จำเป็นเท่านั้น กฎหมายอื่นก็เป็นเรื่อง
 ที่เกี่ยวแก่การทตองใช้ บังคับราษฎรแล้วจะขอให้แก กฎหมายนั้นแน่นอน แต่
 นั้นเป็นเรื่องที่ผูกมัดรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลก็ทำความตกลงไว้แล้ว ดังที่
 ได้วางเงื่อนไขตรงไปอย่างชัดเจนทีเดียว จึงเห็นว่าไม่น่าจะมีปัญหาเพราะ
 เป็นเรื่องที่จะผูกมัดรัฐบาล ไม่เกี่ยวกับราษฎร

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ปัญหาในทบทวนคือว่าจะต้องเพิ่มหรือแก้ไข
ความในมาตรา ๓๐-๓๓ หรือไม่ และเท่าที่อภิปรายมาพระยามานฯ จะ
เห็นอย่างไร

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ความเห็นเป็นอย่างที่โต ชแจ่งมา
แล้ว แต่เมื่อเห็นว่าไม่จำเป็นก็ไม่ต้องแก้ก็ได้ สุดแล้วแต่สภาฯ แต่ขอให้
บันทึกไว้ในรายงาน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อเช่นนั้นขอให้ประชุมลงคะแนน
ว่าตามที่โต อภิปรายมาสมควรจะแก้ความในมาตรา ๓๐-๓๓ แห่ง
พระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมนูญราชอาณาจักรฝ่ายพลเรือนหรือไม่ ส่วนอีกทั้ง
หมด เว้นแต่พระยามานฯ ลงมติว่าไม่จำเป็นต้องแก้ เป็นอันว่าที่ประชุม
ตกลงไม่แก้ความในมาตรา ๓๐ และ ๓๓

พระวุฒิศาสตร์ เณตนิยาน กล่าวว่า ในข้อข. ที่กำหนดหน้าที่คณะ
กรรมการตุลาการได้นั้น จะกินความถึงการโยกย้ายหรือไม่

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า
เรื่องนี้เกี่ยวกับธรรมนูญศาลตามที่โตทราบมา ผู้พิพากษาในฝรั่งเศสจะ
โยกย้ายไม่ได้ นอกจากจะได้รับความยินยอมของตัวผู้พิพากษา แต่ทำ
เช่นนั้นเพราะเขามีเหตุผลที่ทำให้ทำได้จริง สำหรับเรานั้นฐานยังแตกต่าง
กันอยู่มาก กระนั้นก็ต้องทำความตกลงกับนายถ้อยได้ว่า ในชั้นจะ
เอาแต่เพียงกรรมการศาลฎีกา และอธิบดีศาลในกรุงเทพฯ. ที่จะไม่ให้

ย้ายสำหรับถาวรบรรจุนั้นก็จะได้ให้กรรมการตุลาการทำเป็นบัญชีขึ้นเสนอ
รัฐบาลเพื่อจะได้เลือกแต่งตั้ง และจะต้องเลือกเอาตามบัญชีอย่างน้อย
๘๐% เหลือหนึ่งให้เป็นส่วนที่รัฐบาลเลือกตั้ง ส่วนการโยกย้ายนอกจาก
ที่กล่าวนั้นคงจะต้องเป็นไปตามเดิม เพราะถ้าขึ้นไปทำให้เป็นว่าย้ายไม่
ได้แต่น่ากลัวจะยุ่งยากกันใหญ่

หลวงวิจิตรวาทการ ถามว่า มีความสงสัยในพระราชบัญญัติว่า
ด้วยธรรมเนียม ราชการฝ่ายพลเรือนกับพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบ
กรมในกระทรวงกรรมการ จะมีอะไรขัดกันอยู่หน่อย คือในพระราช
บัญญัติจัดวางระเบียบกรมในกระทรวงกรรมการ มาตรา ๘ มีว่า “กรม
ศิลปากร มีกองขึ้น คือ กองกลาง, กองสถาปัตยกรรม, กองศิลป
กรรม, กองพิพิธภัณฑสถานและโบราณคดี และกองหอสมุด ซึ่งทั้งหมดขึ้นอยู่
กับกระทรวงกรรมการ แต่ในพระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมเนียมราชการฝ่าย
พลเรือนนั้น เอรราชบัณฑิตยสภาไปขึ้นตรงต่อคณะรัฐมนตรี ตามความ
เข้าใจ กองต่างๆ ที่เขาไปขึ้นกระทรวงกรรมการนั้นเป็นกองที่อยู่ในราช
บัณฑิตยสภา ฉะนั้นจึงสงสัยว่า เมื่อเขาไปขึ้นกับกระทรวงกรรมการแล้ว
ยังคงเหลืออะไรบางที่เขาไปขึ้นคณะรัฐมนตรี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกรรมการ แถลงว่า ในเรื่องนกรมราชการ
ซึ่งรัฐบาลได้ตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาการจัดตั้งกระทรวงทบวงการให้เหมาะ ได้
วางนโยบายว่า ราชบัณฑิตยสถานนี้จัดให้เหมือนรูป แอศคาเต็มมี

Academy ของฝรั่งเศส ๆ มีหน้าที่ทำการ รีเสอร์ช (Research) ซึ่ง
 เป็นทางวิชาการ ไม่เกี่ยวกับทางบริหาร หรือทางธุรการเลย ทั้งต้องทางน
 ำมาเป็นปฏิบัติต่อกัน เป็นนากบนามน ซึ่งเขากันไม่สนิท เพราะฉะนั้นจึง
 แยกกันเสีย โดยที่จะให้ทำแต่ทาง รีเสอร์ช (Research) ไม่เกี่ยวกับ
 ต่หัวหมาป่าหัวเจ๊กอนเป็นหน้าทธุรการ เพราะวิชาของการสมาธิ ถ้าต้อง
 มาทำหน้าที่ธุรการด้วยแล้ว ต้องมานั่งถึงเรื่องนั้นเรื่องนั้นเป็นคนละฝ่าย
 ละแผนก ฉะนั้นจึงเรียกว่าเป็นปฏิบัติต่อกันกับสมาธิที่จะใช้ ในวิชาที่จะ
 ทำ รีเสอร์ช (Research) กรมการก็ได้วางนโยบายอย่างนั้นจึงแยก
 ให้ราชบัณฑิตยสภาทำแต่แผนก รีเสอร์ช (Research) ฝ่ายเดียว
 งานรีเสอร์ชก็มีอักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ฯ ที่ทำอยู่เคยจน และ
 ที่จะมีการประชุมฝ่ายตะวันออก ซึ่งตกลงกันในกรุงเทพฯ ศกหน้า ซึ่ง
 เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสภาโดยตลอด นอกจากนั้นให้รวมเข้าในกรม
 คีตปากรและให้ไปขึ้นกระทรวงธรรมการ จึงได้วางรูปพระราชกฤษฎีกา
 จัดระเบียบกรม ในกระทรวงธรรมการเป็นอย่างนั้น

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ได้มีบัญชาเกิดขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ เกี่ยว
 กับกองการโฆษณา ซึ่งอาศัยทำการอยู่ที่กรมคีตปากร กล่าวคือ กรม
 หมั้นพิทยาตงกรณ์ได้รับสั่งว่า การ ที่ทรงให้กองการโฆษณาอาศัยทำการ
 อยู่ในกรมคีตปากรนั้น ก็โดยที่เวลานั้นพระยามโนฯ เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่
 บัดนี้ได้เปิดย่นรัฐบาลใหม่แล้ว ทางราชบัณฑิตยสภาต้องการสถานที่

นั่นคน ขอให้ย้ายไปตอน เมื่อยงหากทางไม่ได้ นักให้ผ่อนผันอยู่ไปพลาง
ก่อน เพราะฉะนั้น จึงอยากจะทราบว่าในเรื่องนี้ใครเป็นผู้มีอำนาจสั่งการ
ในเรื่องที่จะให้อยู่หรือไม่ทางราชบัณฑิตยสภา หรือทางกระทรวงธรรมการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ กล่าวว่า เรื่องนี้จำเพาะที่เป็น
เรื่องที่ยังไม่ได้มอบหมายกัน ท่านได้ทราบเรื่องเพราะเหตุที่กรมหมื่น
พิทยาดงกรณ์ ท่านได้รับสั่งว่ากาลวันหนึ่งมีผู้ไป ที่ราชบัณฑิตยสภาจะไป
ขอข้มที่ในกรมศิลปากร เพื่อตั้งเป็นออฟฟิศกองการโฆษณา ท่านทรง
ทราบอยู่ แล้วว่ากรมศิลปากรจะต้อง มา อยู่ กับ กระทรวง ธรรมการ ท่านจะ
อนุญาตไปทรงทราบก็เป็นการคอมมิต (Commit) ตัวข้าพเจ้า เพราะ
ฉะนั้นท่านจึงบอกว่าจะทรงอนุญาตไม่ได้ แต่ก็เห็นพอแก้ไขได้จาขอข้มเป็น
การชั่วคราว ไม่ใช่ขอใช้ ทนตลอดเวลาที่เดียว ไม่ใช่ขอแบ่งเอาไปเป็น
ของตัว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ญัตติที่ ๒ ที่ได้อภิปรายกันมานั้น หวัง
ว่าจะเป็นที่เข้าใจกันดีแล้ว ฉะนั้นถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงก็จะได้ตั้งคะแนนมติต่อ
ไปไม่มีผู้ใดทักท้วง สมาชิกทั้งหมดถึงคะแนนมติเห็นชอบตามญัตติที่
พิจารณามานันว่าไม่แก้ไข เป็นอันว่าสภาฯ อนุมัติตามนั้น ประธานสภาฯ
กล่าวต่อไปว่า อนึ่งญัตติที่ ๓ นั้น ใคร่ทราบว่า จะพิจารณากันต่อไปใน
วันนี้หรือจะเลื่อนไปวันหน้า

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ญัตติที่ ๓
นี้เป็นปัญหาที่จะอธิบายกันมากมายกว่าญัตติที่ ๒ เห็นว่าควรจะเริ่มพิจารณา
เสียก่อน คือให้ถือว่าพิจารณาวินิจฉัยใครจะเสนออนุญัตติอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้
ก็จะได้รับไป.

นายกรัฐมนตรี เสนอว่า สำหรับญัตติที่ ๓ นั้นขอเลื่อนไป
พิจารณาอาทิตย์หน้าส่วนใครจะเสนอแปรญัตติก็ขอให้ส่งให้วันนี้ เพราะ
จะได้นำเอาเข้าประชุมในคณะรัฐมนตรีในวันรุ่งขึ้น

นายบรรจง ศรีจรูญ เสนอว่า เนื่องจากมีญัตติที่จะต้อง
พิจารณามากหลายเห็นว่าควรจะมีประชุมวิสามัญสักวันหนึ่ง.

ที่ประชุมอนุมัติและให้นัดประชุมวิสามัญในวันจันทร์ที่ ๓๓

นายกรัฐมนตรีว่า เนื่องจากเวลาจำกัด ในวันนี้จะขอให้เลื่อน
ญัตติที่ ๕ คือการซ่อมแซมมาชิกมาพิจารณาก่อนเป็นญัตติที่ ๕ ส่วนญัตติ
ที่ ๔ นั้นขอเลื่อนไปเป็นญัตติที่ ๕

ที่ประชุมอนุมัติ

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เนื่องจากพระยาวิชัยราชสุนทรขอลา
ออกจากตุลาการภาพแห่งสภาฯ จึงใคร่จะขอเสนอให้ซ่อมแซมมาชิกแทน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า พระยาวิชัยฯ ขอลาออก เพราะ
ฉะนั้น ใครจะทราบว่า จะยอมให้ออกหรือไม่ สมาชิกทั้งหมดมี
ความเห็นให้ลาออกได้ตามประสงค์

นายกรัฐมนตรี เสนอ นายพันตรี หลวงพรหมโยธี แทน
พระยาวิชัยราชสุนทร

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอมานั้นถ้าไม่
มีผู้ใดคัดค้านก็ขอให้ลงมติ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ในที่สุดที่ประชุม
ได้ลงมติให้ตั้งหลวงพรหมโยธีเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทน

หลวงข้าราชการอาสาสมัคร เสนอ ให้แต่งตั้งความชอบใจและแสดงความ
ความอาลัยแก่สมาชิกที่ลาออกด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ รับรอง

ที่ประชุม เห็นชอบด้วย และสมาชิกทั้งหมดได้ลงมติแสดงความ
ความอาลัยในพระยาวิชัยฯ ที่ลาออกไป และแสดงความชอบใจใน
คนที่ได้ช่วยเหลือราชการมาในสภาฯ ตั้งแต่นั้นด้วย.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง กล่าวว่า ใครจะขอตอบ
คำถามของนายจรรยา ญบางช้าง ที่ใครจะทราบว่ามีเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท
ที่รัฐบาลเก็บได้จกงบ ประมาณของสภาผู้แทนราษฎรไปให้ กอง
การโฆษณาแล้ว บัดนี้กองการโฆษณาได้ใช้จ่ายเงินจำนวนนั้นไปแล้ว
ประมาณเท่าใด คงเหลือเท่าใดนั้น ขอแสดงว่าในวงเงินจำนวน
นี้ได้กำหนดจ่ายดังนี้

เงินเดือน ๒๖,๒๘๐ บาท

เงินค่าใช้สอย ๒๓,๗๒๐ บาท

ได้เบิกจ่ายไปแล้วเพียงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

ในประเภทเงินเดือน ๒,๒๒๓ บาท ๖๗ สตางค์

ในประเภทค่าใช้สอย ๘๔ บาท ๓๕ สตางค์

รวม ๒,๓๐๖ บาท ๑๒ สตางค์ คงเหลืออยู่อีก ๔๗,๖๕๓ บาท ๘๘ สตางค์ แต่ทงนี้อาจมีรายจ่ายที่กองการโฆษณายังมีได้ตั้งเบิกไปยังกระทรวงพระคลังอีกก็ได้

พระยาประมวญวิชาพูด ถามว่า เมื่อไรพวกเดิมยื่นพนักงานข้าราชการราชชั้นราชบุรุษจะได้เงินบำเหน็จบำนาญดังที่ประเทศอื่นเขาเคยได้บ้าง เพราะเวลานี้คงได้แต่ผู้ที่เป็นข้าราชการชั้นสัญญาบัตร

นายกรัฐมนตรี ได้มอบให้ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงธรรมการ แถลงแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ แถลงว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่จะต้องแก่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายมากมาย เพราะฉะนั้นจะตอบเวลานี้ไม่ได้ และ ก.ร.พ.เองเวลานี้ก็คงกรรมการพิจารณาอยู่เหมือนกัน ในเรื่องที่จะแก่ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน แต่นั่นก็ยังไม่ถึงเรื่องบำเหน็จบำนาญไม่ และเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลโดยตรง เพราะเป็นนโยบาย ยังตอบไม่ได้

พระยาประมวญวิชาพูด ถามว่า จะดำริกันหรือยัง

๒๒๐

นายกรัฐมนตรี ตอบว่า เรื่องนี้รัฐบาลจะไปพิจารณา.

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๒๐ น.

ตรวจแล้ว

ประมวล

หลวงคหกรรมบดี

ร.ต.เนตร พูนวิวัฒน์

นายปพาฬ บัญ—หลวง

หลวงบรรณกรโกวิท

นายสิงห์ กลางวิสัย

นายแนบ พหลโยธิน

ผู้ตรวจงาน

พระสุธรรมวิจิตร

พ. ญ.

๓๐/๗/๗๖.

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร